ROZJÍMÁNÍ NA PRVNÍ SOBOTU V ZÁŘÍ 2019

Bičování Pána Ježíše

P. Andrzej Gładysz, SAC

Dne 10. prosince 1925 roku se ve španělském městě Pontevedra zjevila sestře Lucii Panna Maria s Ježíškem. Nejsvětější Panna tehdy řekla: *„Moje dcero, hleď – mé Srdce je obklopeno trny, jimiž mě skrze rouhání a nevděčnost nevděční lidé neustále zraňují. Aspoň ty se snaž mně utěšit a řekni všem, že slibuji přijít v hodinu smrti na pomoc se všemi milostmi těm, kdo se po dobu 5 měsíců na 1. sobotu vyzpovídají, přijdou ke svatému přijímání, pomodlí se jeden růženec a přes 15 minut budou rozjímat patnáct tajemství svatého růžence a tímto mě budou doprovázet s úmyslem na zadostiučinění."*

Matko, tady jsem! Jsem u Tebe, Panno Nejsvětější, abych Tě utěšil, abych soucítil s Tvým Neposkvrněným Srdcem v ten den, který sis sama zvolila – v první sobotu v měsíci. Děkuji Ti, Matko moje, za Tvoji lásku a za pozvání k tomu, abych šel za Ježíšem spolu s Tebou a v blízkosti Tvého Srdce. Je to cesta bolestná, kdy se do Tvého Nejčistšího Srdce vrážejí meč a trny. Matko moje, pohleď na mé srdce, které touží po tom, aby s Tebou mohlo soucítit a nést Ti útěchu. Děkuji Ti za to, že jsi mi ukázala cestu do Olivetské zahrady, a já tam našel Ježíše, jak se modlí. Zanedlouho také *„Jidáš vzal vojenský oddíl a stráže od velekněží a farizeů a přichází tam s lucernami, pochodněmi a zbraněmi. "* (J 18, 3) Učedník, kterého si vybral sám Ježíš, ukázal cestu těm, kdo toužili Ježíše zajmout. A hle, Ježíš jim vyšel vstříc a řekl, že to On je tím, kterého hledají – a oni vyděšeni padli na zem. Slovo Pravdy, ač lidsky bezbranné, porazilo ozbrojené pronásledovatele. Ježíš řekl ještě jednou, že to On je tím, kterého hledají, a prosil, aby nechali ostatní odejít – a sám se dobrovolně odevzdal do rukou těch, kteří ho přišli uvěznit. *„Tu se vojenský oddíl, tribun i židovské stráže Ježíše chopili a spoutali ho. Dovedli ho nejprve k Annášovi."* (J 18, 12-13)

Panno Marie, Tvůj Syn byl zajat jako zločinec. Když se ta zpráva k Tobě dostala, nebylo Tvé Srdce probodnuto bolestí? Každá milující matka by ta takových okolnosti dostala strach. Začala by se ptát, co se stalo. Avšak Ty, Panno Marie, Ty jsi tuto chvíli čekala, jelikož jsi věděla, že přijde. Proto se neptáš: proč? – jelikož odpověď znáš už dávno. Může být však matčino srdce za takových okolnosti lhostejné? Láska není vůči utrpení nikdy lhostejná, i když ví, že utrpení je někdy nutné, láska však nikdy nechce zůstat nečinná. Jak moc bude muset Ježíš trpět? Co pro něj chystají Jeho pronásledovatelé? Proč s Ním tak surově zacházejí? Dávala sis takové otázky? Jistě, každý člověk by byl zvědavý, toužil by po dalších zprávách, a takto i my děláme, ve snaze se dostát k informacím ohledně každé podrobnosti. A přece v lásce je na prvním místě ten, koho milujeme. Je tedy podstatné v tak závažných momentech se ptát a soustředit na okolnosti, ne však na milovaného člověka? Když si to vše uvědomuji, začínám více chápat, co znamená trpět spolu s tím, koho miluji.

O Matko Neposkvrněná, v dokonalé lásce sjednocená se svým Synem, děkuji Ti za to, že mi otevíráš očí na tajemství utrpení a lásky. Jdu dál za Tvým Synem, Matko, a nemohu se vynadivit, jak jsou všichni zaslepení. Co se stálo s lidmi, kteří od věků tak moc čekají na Mesiáše, a pak si Ho ve své blízké přítomnosti nevšímají? Přesto, že všechna znamení se zdají

ukazovat na Ježíše jako na Mesiáše, místo pokusů o vysvětlení, kdo Ježíš ve skutečností je, žádají lidé Jeho smrt. Za takových okolností jistě vzniká v matčině srdci touha po tom, aby syna bránit, prosit, přesvědčovat, ba, dokonce i úpěnlivě za něj prosit.

Jak moc trpíš, Matko, - musíš ovládnout i tyhle přirozené mateřské reakce, jelikož víš, že žádná slova již ničeho nedosáhnou a nic nezmění. V tichosti a hloubce tajemství Svého Srdce souhlasíš s mukou a předpověděnou smrtí Svého Syna. Tvoje vnější nečinnost je tak vyjádřením vědomého a dobrovolného spoluutrpení. *„Potom Ježíše odvedou od Kaifáše do prétoria. Bylo ráno. Oni sami do prétiria nevešli, aby se neposkvrnili, ale aby mohli jíst velikonočního beránka. Pilát tedy k ním vyšel ven a praví: Jakou obžalobu vznášíte proti tomuto člověku? Odpověděli mu: Kdyby to nebyl zločinec, nebyli bychom ti ho vydali. Pilát jim řekl: Vezměte si ho vy a suďte ho podle svého Zákona. Židé mu řekli: Nám není dovoleno někoho vydát na smrt, aby se splnilo slovo, které řekl Ježíš, když naznačoval, jakou smrtí má zemřít."* (J 18, 28-32) V prvním okamžiku by se mohlo zdát, že Pilát, jakožto pohan, projevil více soucitu vůči Ježíšovi než ti, kteří ho zajali. Tím, že Pilát vyšel ven ze svého domu k těm, kteří k němu přišli, vyjádřil jim jisté pochopení – aby se neznečistili kontaktem s pohanem před obřadem Paschy. Pilát by také mohl pro jakýsi „svatý klid" jediným slovem či gestem vynést rozsudek tak, aby byly celá věc a rozruch ukončený. Pilát pod nátlakem davu neuhnul, snažil se celou věc prozkoumat. Proč stejným způsobem nejednají představení synagogy, pro něž Zákon, v tomto případě ve vztahu k rituální čistotě, je tak důležitý? Odpověď se zdá být nasnadě. Odpověď na tuto otázku dává sám Pilát, jelikož okamžitě pochopil opravdovou motivaci Ježíšových žalobců – totiž to, že ho udali ze závisti. Jestli je situace tak jasná a čitelná, nevyvstává pak v člověku potřeba odvolat se k soudnosti žalujících? Dovedou zaslepenost a závist být tak silné, že zůstávají odolné proti obyčejné soudnosti a jiným lidským prostředkům?

Dívám se na Tebe, Matko, a už chápu. Jak moc musíš trpět, když s pokorou souhlasíš s utrpením svého Syna. Pilát „(…) znovu vyšel k Židům. A říká jim: *„Neshledávám na něm žádný důvod k odsouzení. Ale vy máte zvyk, abych vám někoho o Velikonocích propustil. Chcete, abych vám propustil židovského krále? Tu začali znovu pokřikovat a říkali: Jeho ne, ale Barabáše! Ten Barabáš byl lupič. Pilát tedy vzal Ježíše a dal jej zbičovat."* (J 18, 38 - 19, 1) I když byl Ježíš shledán bez viny, má být bičován. Zde opět přichází na řadu hlas lidské logiky a chtělo by se nám volat, že vše to je absurdní a zjevně nespravedlivé. Proč má nevinny člověk být tak surově potrestán? I kdyby přežil tento krutý římský způsob bičování, pak zůstane do konce života mrzákem; a je to vůbec možné tak zacházet s nevinným člověkem jen kvůli vříškání davu? Která Matka, už z důvodu krevního pouta, by nechtěla zachránit své vlastní dítě? Jak je těžké zůstat v takové situaci klidným, souhlasit s Boží vůlí, řídit se vyššími pohnutkami, než jsou jen lidské city. Co se děje v láskyplném mateřském srdci, když je postaveno vůči tak velké nespravedlnosti a zároveň oběti, která musí být dokonána? Je vůbec možné mít rád katy vlastního syna?

Matko, znám už odpověď, jak je ale pro mě zahanbující! Je to totiž možné, jen jestli více milujeme Ježíše než sebe sama. Jeden z neobvyklých příkladů takové lásky se stál během Varšavského povstání v roce 1944. Psaly o tom matky v dopise Svatému Otci v srpnu téhož roku: *„Svatý Otče, my, polské ženy, bojujeme ve Varšavě […]. Němci vraždí i raněné v nemocnicích, ženy a dětí ženou před tanky jako živé štíty. Nejsou přehnané zprávy, že v ulicích*

Varšavy bojují i dětí, které ničí nepřátelské tanky lahvemi s benzínem. My, matky, se díváme na naše syny, kteří umírají za naši svobodu a za naší zem. Svatý Otče, nikdo nám nepomáhá […]. Svět o našem boji nechce vědět. Je s námi jen Bůh." Tváří v tvář tak hrůzné nespravedlnosti, tyto ženy neoplácely nenávist nenávisti; vzmáhaly se k lásce vůči vrahům jejích vlastních dětí. Jak byli překvapeni zajatí a ranění němečtí vojáci, když se jim v polních nemocnicích dostávalo péče stejně jako raněným povstalcům. Bylo k nim přistupováno jako k trpícím lidem, kteří potřebují pomoc a tuto pomoc i obdrželi, i když dříve byli nepřáteli těch, kteří jim teď tu pomoc poskytovali. Jakže veliká tedy musela být závist a zaslepenost těch, kteří se účastnili bičování Ježíše. Strašně zmasakrované tělo člověka nevzbuzuje v jeho žalobcích soucit, ale vyvolává ještě větší pohrdání a hnus. Volají: pryč s ním, ukřižuj ho! Je vůbec možné vztahovat se k druhému člověku s takovou nenávistí a pohrdáním jen z lásky k Bohu a ze starosti o Boží Zákon? Zjevně ano, a bohužel takový postoj se může týkat každého z nás. Není postoj představených synagogy přímo voláním o pomstu do nebe? Takové myšlenky a lidské reakce vyvstávají mimoděk z dnešní perspektivy. Nemůžeme však nikdy a nikoho zavrhovat a stejně tak i povrchně odsuzovat. Přivolání těchto časově vzdálených událostí se tedy pro nás stává neocenitelným poučením na cestě naší víry: nemáme dovolit, aby nás zaslepila zloba, nesmíme si nechat namluvit, že můžeme chválit Boha tím, že křivdíme druhému člověku.

Děkuji Ti, Matko, za to Tvoje další poučení; ať moje vděčnost aspoň trochu ukojí Tvou bolest.